

triangeln

nr 1 • 1973

Johansfors Glasbruk

Ungefär ett kvartal har gått sedan Johansfors Glasbruk införlivades i Åforsgruppen. Hur ser de anställda i Johansfors på omställningen från ett litet företag till ett stort?

För att få svar på denna fråga och andra, besökte TRIANGELN Johansfors och pratade med några av de anställda.

Dessutom berättar vi lite från den tiden, då bruket startade.

mittuppslaget

Kosta Musikkår 100 år

Kosta Musikkår fyller i år 100 år. TRIANGELN berättar om hur det började en gång.

sidan 5

Korpen drar igång

Korpidrotten drar igång inom Åforsgruppen. Var med och motionera. Du kan välja bland många grenar.

sidan 15

Nytt namn på triangeln

Var med och tävla. Priser att vinna.

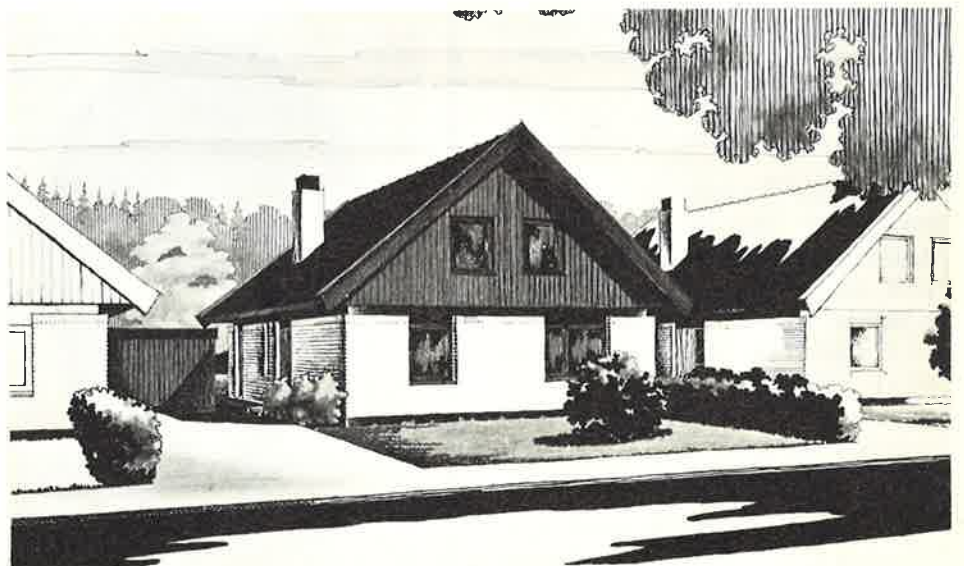
mittuppslaget

Bo i eget hus - bo billigt

93-95% av alla svenskar vill bo i småhus. Ung. 30% gör det redan. Är det dyrt med ett eget hus? TRIANGELN

har granskat ett hus närmare (nedan). Vi visar hur mycket Du behöver betala.

sidan 6

Villa OG 9-84, getufasad

I förra numret av TRIANGELN presenterade vi vår syn på personaltidningar i allmänhet och vår målsättning i arbetet med TRIANGELN. Vi betonade vikten av dubbelriktad kommunikation och möjligheten för alla att yttra sig. Detta ville vi göra möjligt genom ett system av kontaktmän, representerande de olika avdelningarna och grupperna inom företaget.

Vi utlovade även en förteckning av kontaktmännen och deras resp. sektorer. Den ser ut på följande sätt:

Göthe Gustafsson
-företagsledning
-personalfrågor
-ekonomi

Bent Reimer
-marknadsfrågor
-kontakt med fotograf

Hans Gustavsson
-nyhetsbevakning i Boda
-fackligt SIF och SALF
-sport och motionsidrott

Elsa Gustavsson
-fackligt Fabriks avd.

Gunnar Johansson
-tekniska frågor
-förslagsverksamhet
-arbetsmiljö

Patricia Johansson
-nyhetsbevakning i Åfors
-pristävlingar

Torsten Carlsson
-nyhetsbevakning i Johansfors

Dessutom svarar samtliga för:
-nöjesfrågor
-rapporter från företagsnämnderna

Men, för att detta skall fungera på bästa sätt, hoppas vi att även Du vill hjälpa till. Har Du en idé, ett förslag eller ett färdigt bidrag, vänd Dig då gärna till någon av kontaktmännen. Diskutera eller fråga. Du är välkommen.

Och Du, kom gärna med insändare.

Redaktionskommittén

Produktionschef

Anställningsärendet betr. produktionschef vid Kosta Glasbruk har nu avgjorts.

För denna befattning har vi nu anställt ingenjör Stig Rasmusson, Växjö. Ing. Rasmusson kommer närmast från Emmaboda Glasverk, där han f.n. är anställd som produktionschef för den s.k. kallsidan, som bl.a. innefattar skärning m.m. av maskinglas, tillverkning av isolerrutor och härdat glas.

Ing. Rasmusson kommer att tillträda sin befattning omkring den 1 maj.

Personalassistent

I företagsnämnden samt vid särskild information med

fackföreningarna har vi tidigare informerat om att vi skulle inrätta rubr. befattning och successivt organisera en personalfunktion vid företaget.

Befattningen har nu tillsatts och vi har anställt Ulf Assargård, Lund, som kommer att börja vid företaget den 5 mars. Befattningen är direkt underställd adm. chefen.

Arbetstider 1973

Arbetstiderna under 1973 har följande utseende:

Kollektivanställda
Kosta och Åfors 06.00-10.00, 11.00-15.00.
Boda 06.30-10.30, 11.30-15.30
Johansfors 06.30-10.30, 11.25-15.30.

Tjänstemän
1/1-6/5 07.40-12.00, 13.00-17.00
7/5-31.8 07.40-12.00, 13.00-16.00
1/9-31/12 07.40-12.00, 13.00-17.00

Måndagen den 30 april och fredagen den 1 juni är s.k. "håldagar" och är inarbetade och därmed fria för samtliga anställda.

Semester

Semestern blir i år mellan den 2/7 och 28/7.

Redaktör: Göthe Gustafsson

I redaktionskommittén:

Bent Reimer
Hans Gustavsson
Patricia Johansson
Gösta Strand
Gunnar Johansson

Ansvarig utgivare:
Erik Rosén

Teknisk red.: Åke Wulff

1973 - ett investeringsår

När detta skrives har det mesta av första kvartalet av 1973 passerat. Detta är dock en alltför begränsad tidsrymd för att kunna förutse utvecklingen för år 1973.

Försäljningsutvecklingen under januari-februari har medverkat till en väsentlig ökning av leveranserna från Åforsgruppen jämfört med motsvarande tid 1972. Särskilt har exporten utvecklats gynnsamt, men vi har ännu ej någon klar bild på hur våra genomförda pris- höjningar vid årsskiftet påverkar utvecklingen på lång sikt under året och ej heller om den valutaoro, som har varit rådande en längre tid, kan påverka intresset för vårt glas bl.a. i USA. Vi har genom kostnadsökningarna tvingats höja priserna vid årsskiftet med c:a 10 %, vartill

kommer ytterligare en höjning genom dollarns devaluering med 5 %, varför våra produkter på en gång stigit med 15 % i USA, vilket naturligtvis kan förorsaka att vårt sortiment till sto-

att vårt sortiment till stora delar blir mindre konkurrenskraftigt.

I Sverige är man försiktig med inköpen, och man klagar, speciellt under den senaste månaden, på att försäljningen i affärerna ej motsvarar förväntningarna.

Kraven på oss när det gäller att förse marknaden med nya produkter växer, likaså kraven på att stödja försäljningen med marknadsföringsmaterial i form av affischer, kartonger, etc. Vi har under senare tid för att ytterligare öka trycket i affärerna tillhandahållit

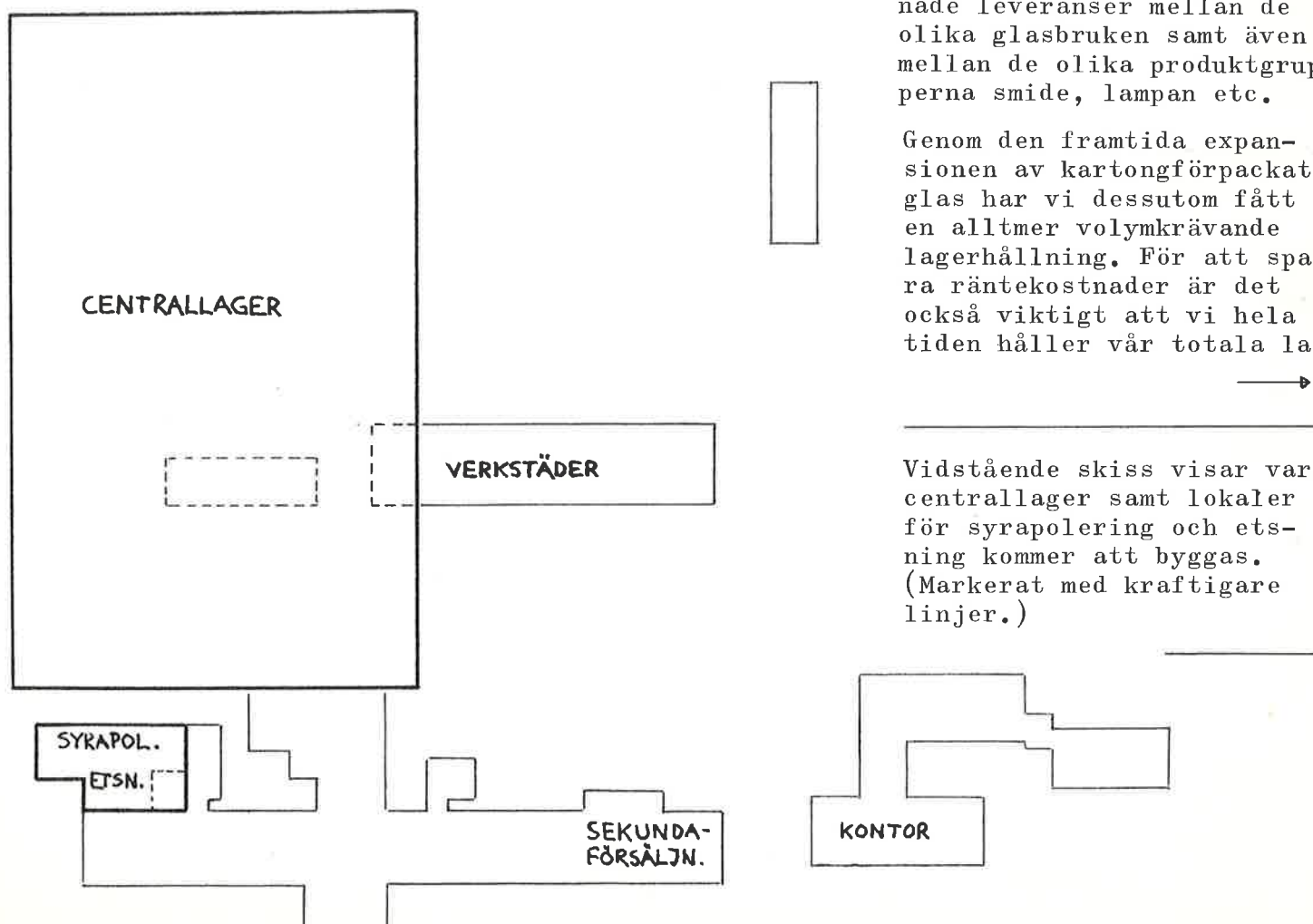
bl.a. demonstratriser, som visar våra produkters funktion och samtidigt deltar i det aktiva försäljningsarbetet i affärerna.

Naturligtvis innebär alla dessa åtaganden en väsentlig ökning av våra kostnader för marknadsföring, men det ger oss samtidigt de långa serier som vi strävar efter för att kunna genomföra rationaliseringar och specialiseringar i produktionen.

I Boda har vi just tagit i bruk en ny anläggning för sprängning, kantning och tvättning av glas med ett tillhörande löpande band genom glaskammaren. Vi får därigenom en säkrare kvalitet på kanterna och mindre bräckage.

Vi har under de senare åren fått stor kritik bl.a. från vår kundkrets för att vi inte kan åstadkomma samordnade leveranser mellan de olika glasbruken samt även mellan de olika produktgrupperna smide, lampan etc.

Genom den framtida expansionen av kartongförpackat glas har vi dessutom fått en alltmer volymkrävande lagerhållning. För att spara räntekostnader är det också viktigt att vi hela tiden håller vår totala la-

Vidstående skiss visar var centrallager samt lokaler för syrapolering och etsning kommer att byggas. (Markerat med kraftigare linjer.)

gerhållning nere på så låg nivå som möjligt och samtidigt kunna ha hög leveransberedskap.

En bättre planering är därför nödvändig och det förutsätter snabba besked om den aktuella lagersituationen som endast kan erhållas genom en ADB-behandling av lagret.

Vi har vidare dyra fraktkostnader från företaget till våra kunder och våra exporthamnar. Dessa stiger alltmer. Man kan i viss mån motverka detta genom en samordning av våra skeppningar från de olika bruk.

Ovanstående förutsätter att vårt lager är centralt, då vi först därigenom kan få de fördelar som man strävar efter enligt ovan och kan avlägsna de nackdelar som är rådande med det nuvarande systemet, som bl.a. är mycket kostnadskrävande genom de lagerorganisationer som måste finnas vid våra bruk med det nuvarande systemet.

Bolagsledningen har därför beslutat att bygga ett nytt centrallager, som skall placeras i Kosta, där vår nuvarande försäljningsorganisation finns, där vi har den största produktionsvolymen och även den mest svårtransporterade produkttypen. Vi kommer att uppföra en lagerbyggnad i ett plan i storleken 60x100 m. Den skall förläggas bakom det nuvarande sliperiet och beräknas vara färdig i början av 1974.

Vi håller på med planering av ytterligare investe-

ringsobjekt bl.a. tillbyggnad av hyttan i Boda, för att där placera en vannaenhet vid vilken centrifugerat och maskinblåst glas i huvudsak skall produceras. Vi planerar att bygga ett nytt syrarum i Kosta som motsvarar de moderna miljövårdskraven samt att snarast lösa mängkamarfrågan för Boda genom att införa pelletering av mängen. Pelletering kommer att bli centralt placerad antingen för vår grupp eller för hela den svenska glasindustrin.

De senare investeringsprojekten kommer att föredragas i våra företagsnämnder så snart som planläggningen har avancerat.

Vi står alltså inför en mycket intressant utvecklingsperiod, som innebär stora krav på företagets förmåga att ekonomiskt bära dessa investeringar. Det betyder naturligtvis också stora ansträngningar för bolagets ledning på olika nivåer att samtidigt med sitt ordinarie arbete hantera dessa stora problem.

I vissa fall kommer det också att betyda omställningar av personal och därmed förändringar i den personliga sysselsättningen.

Detta kommer att planeras i god tid och ske i samråd med berörd personal och fackföreningsorganisation.

Några avskedanden eller permitteringar räknar vi inte med skall behöva förekomma.

Det är min förhoppning att den nya epok, som vi härmed inleder, skall visa sig lyckosam för Åforsgruppen, och att den samtidigt kommer att fånga in framtidens krav på en modern, livskraftig, svensk glasindustri.

Erik Rosén

(Fotnot:pelletering = mängen formas till kulor.)

Boda Lives at Heal's

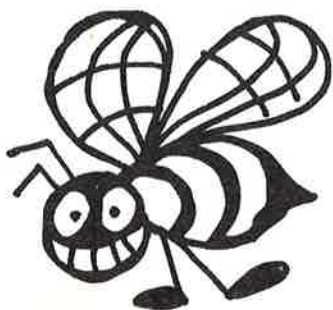
Den 13 mars öppnade vi en utställning hos Heal's i London, en mycket känd och skandinavienbetonad affär. Från bruket fanns Signe Persson-Melin, Bob Söderlund och Kurt Sandklef på plats.

Vår agent betecknar resultatet av utställningen som en stor framgång. Den har dels lett till en god försäljning i affären och dels mycket publicitet i pressen samt en TV-intervju med Signe Persson-Melin.

Mr. John Gooding, som är vår representant, har i ett brev särskilt framhållit den fina insats om gjorts i Boda för att få fram varorna i tid. Presentkartongerna var nämligen mycket försenade, och för att få varorna synade och nedpackade i tid måste synings- och packningspersonalen utföra lördags- och söndagsarbete. Mr. Gooding har bett oss att till samtliga som deltagit i detta arbete framföra hans varma tack. Naturligtvis instämmer vi inom företaget i detsamma.

Signe Persson-Melin visar de olika artiklarna i Boda Flagg-serien.

Kosta Musikkår 100 år

Kosta Musikkår firar i år 100-årsjubileum, vilket kommer att firas på flera olika sätt. Men låt oss se på hur det hela började.

När musikkåren fyllde 60 år gav man ut en jubileumstidskrift. Ur denna saxar vi följande:

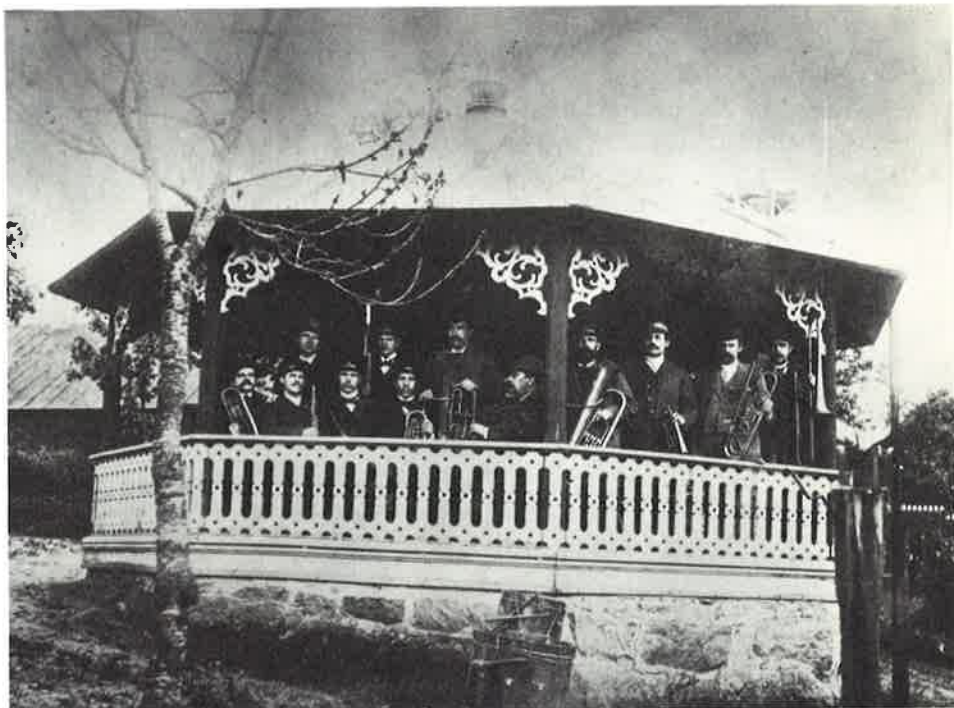
"Med läsarens tillåtelse förflyttar vi oss i tankarna tillbaka till år 1873. Den långa arbetsdagen har ringa omväxling att erbjuda, och fritiden behövs så väl till vila. Kortspel och brännvin får hjälpa till att hålla svärmodet borta, men i längden lyckas det inte med dessa surrogat för framkallande av livsglädje. Något måste göras. Men vad?

Den unge Peter Lövgren, välbeställd degelmakare vid Kosta Glasbruk, framlägger för några vänner en dag ett förslag, som väl troligen i början väckte mycken opposition och ansågs såsom utförbart: att bilda en musikkår. Kanske gick det så till.

En mässingssextett, längre än så vågade man inte gå, bildades emellertid våren 1873 av ovannämnde Lövgren samt av hans frände Johan Lövgren och glasarbetarna James Kitt och Karl och Alfred Fagerlund. Den sjätte i laget blev en bokhållare å brukskontoret, Arbin. Ingen av dessa kunde spela, men man fick väl lära sig.

Första villkoret för att möjliggöra inhämtandet av konsten saknades ännu. Man hade inga instrument. En vårdag vandrade Peter Lövgren den två mil långa vägen till sparbanken i Lenhovda för att låna hela 600 kronor. Det var ingen liten summa på den tiden. Papperet godtogs i banken."

Så långt skriftens egna ord. I fortsättningen kan

År 1895 såg den gamla musikpaviljongen med tillhörande musikanter ut på detta sätt.

vi läsa att man för pengarna både köpte instrument och anställde en lärare, musikfanjunkare Jean Linderholm. Trots dålig ekonomi höll man ihop och arbetade flitigt.

När kåren var knappt årsgammal, medverkade den vid invigningen av Karlskrona-Växjö järnväg. Kåren övade i början i ett litet skjul på fabriksområdet men 1876 blev en musikpaviljong färdig.

Vidare får vi veta att allmänhetens intresse för musikkåren alltid varit stort. Det har inte heller varit någon svårighet att finna nya musikanter. Under ett 10-tal år gick arbetarna med på att betala $\frac{1}{2}$ % av sin förtjänst till musikkåren.

Bland övriga ledare i kårens begynnelse kan vi nämna W. Åström och C.W. Bladh. Den sistnämnde startade en ungdomsoktett, vilken kunde betecknas som en slags rekrytskola. Fanjunkare Bladh gav även kåren en delvis

ny repertoar. Under hans ledning övade man in stycken ur t.ex. operor och operetter.

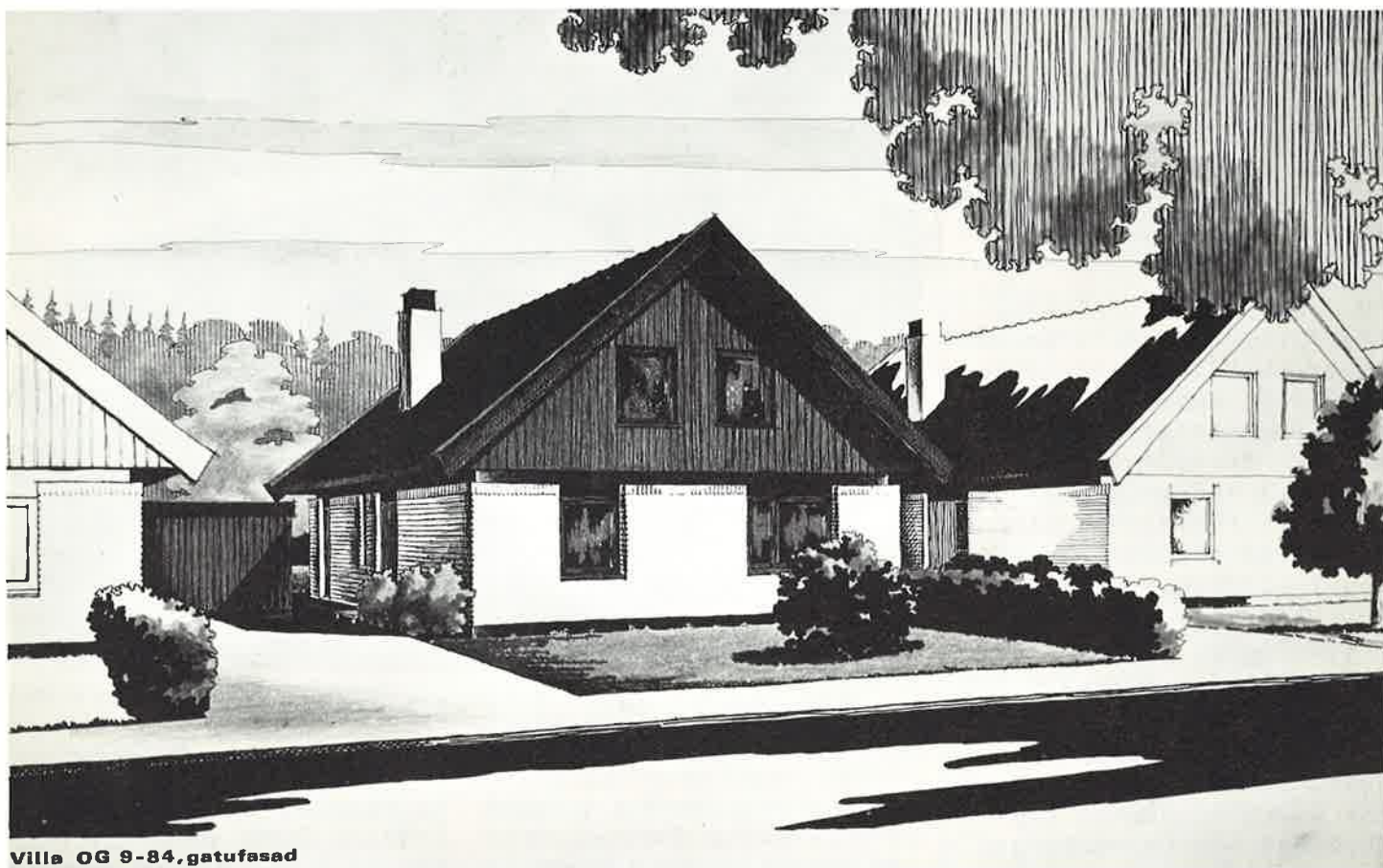
Det blev snart tradition att kåren skulle vara med vid allehanda tillfällen, t.ex. midsommar och julotta. Den yngre kåren sammanslogs med den äldre lagom till en midnattsgudstjänst i Ekeberga kyrka, då det nya seklet ingick.

Många gånger under de gångna åren har musikkåren decimerats kraftigt på grund av utflyttningar. Tack vare intresserade ungdomar har den emellertid kunnat upprätthållas.

Som avslutning ger vi jubileumsskriftens egna ord:

"Oberoende av slitningar och tvister utanför, hålla kårmedlemmarna samman omkring sitt gemensamma intresse; god musik åt samhällsmedlemmarna. Med tacksamhet noteras alla framgångar, och de svårigheter, som någon gång yppa sig, är man ense om skola vara till för att övervinnas."

Billigt bo i eget hus

Villa OG 9-84, gatufasad

Hur bor vi i Sverige?

Ja, 70-72 % bor i hyres- eller bostadsrättslägenheter, resterande 28-30 % bor i egna småhus.

Hur vill vi bo i Sverige?

Enligt samtliga företagna undersökningar är önskan att bo i småhus i förkrossande majoritet. 93-95 % av alla tillfrågade säger sig föredra och sträva mot denna boendeform.

Det största privata problemet att skaffa den bostad man önskar är i de allra flesta fallen ekonomin; det blir för dyrt.

Hur mycket behöver det då kosta att komma in "under eget tak"?

Som ett aktuellt exempel kan vi se närmare på det hus, typ OG 9-84, som O G Ohlsson Byggnads AB just nu har börjat uppföra i en mindre grupp i Boda.

Enligt vidstående planritning innehåller denna hus-typ hall, kök med matplats, vardagsrum, sängkammare, ett tvåpersoners sovrum samt badrum och tvättstuga. Villan är planerad för en 4-5 personers familj. Den utföres med taklutning så att övervåning kan inredas med ytterligare 2-3 rum och toilett med dusch; antingen i samband med byggnationen eller senare när familjen vuxit och man behöver mera utrymme. Även vid inredning av endast bottenvåning uppsättes trappan till övervåningen och golv inlägges på övervåningen. Man får härigenom ett mycket stort förrådsutrymme. Ledningar är dessutom framdragna till nivå med vindsgolvet.

Utvändigt är huset beklätt med fasadtegel och har tak i betongtaktegel.

Garage- och förrådsbyggnad utföres i träpanel.

Detta hus kommer att kosta 105.000-110.000 kronor i färdigt skick, något beroende på vilken utrustningsstandard man väljer, inklusive tomtmark, anslutningsavgifter etc.

Finansieringen av ett sådant hus kan då se ut på följande sätt:

För mindre och medelstora enfamiljshus är statliga bostadslån den vanligaste låneformen. För beräkning av lånens storlek fast- och pantvärde. Dessa värden framräknas enligt av staten fastställda detaljregler och växlar något från hus till hus beroende på storlek, antal rum, material m.m. samt i vilken ort huset bygges.

För denna hustyp är dessa värden c:a 108.000 resp. 110.000. Detta ger då 21.600 kronor i statligt

bostadslån och 77.400 kronor i bottenlån; summa lån alltså 99.000 kronor. Res-terande 10.000-11.000 kronor utgör kontant insats eller eventuellt ytterligare lån (borgenslån).

Kapitalkostnaderna blir under ett år med nuvarande räntor 7.952 kronor, därav amortering 813 kronor.

Till detta lägges drifts-kostnader om 2.500 kronor, avsättning till underhåll 164 kronor och fastighets-skatt c:a 384 kronor (taxeringsvärde 80.000). Brutto-utgifter blir då per år c:a 11.000 kronor. Denna summa skall minskas med c:a 3.500 kronor på grund av skattelättnad för räntekostnader (marginalskatten har beräknats efter 28.000-35.000 kronor i årsinkomst).

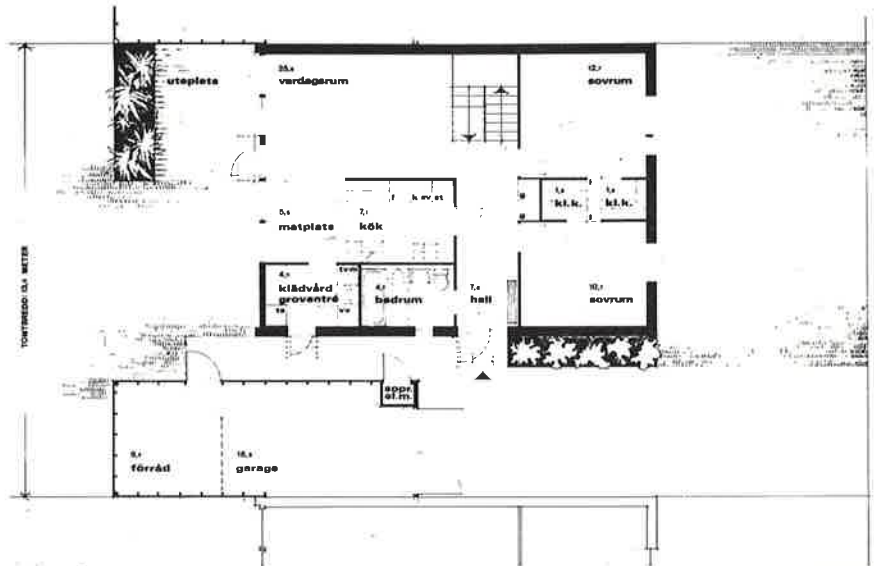
Månadskostnaden netto blir om man väljer s.k. paritetslån, c:a 450 kronor inklusive drifts- och underhållskostnader. Vid s.k.

nominellt lån blir den c:a 625 kronor. Av dessa kostnader är 813 kronor per år "sparade pengar" eftersom de utgör avbetalning av lånen.

Utöver detta bör man ha i minne att bostadsbidraget ökar eller, den som tidigare ej haft, kan få, eftersom räntekostnaderna sänker den taxerade inkomsten. För så pass rimliga kostna-

der kan man alltså skaffa sig eget tak över huvudet och dessutom få en bättre ekonomisk säkerhet.

Förutsättning för att nå dessa kostnader är att man inte väljer alltför exklusiva material och utrustningar samt att det är fråga om gruppbyggnation; vid enstycksbygge bör åtskilliga tusenlappar läggas till kontantinsatsen, även vid stor insats av eget arbete.

VILLA OG 9-84
BOSTADSYTA (Boy): 84,2 M²
BOTTENVÅNING
O G OHLSSON BYGG AB, NYBRO

Bottenvåning i villa
OG 9-84

10 dm 0 1 2 3 4 5 m 1:50

Kosta glasorkester

I samband med att Duka - Aveny Kristall öppnade sin nya avdelning för kartongförpackade glas och presentartiklar, samt återinvigningen av Konserthuset, blåste Bengt Heintze, Dick Fagerlund, Ralph Olsson och Bengt Eneroth fanfarer för Aveny och alla stockholmare.

Speciellt stor uppmärksamhet väckte de smattrande fanfarerna i glastrumpeterna.

Hela affären och alla skyltfönster dominerades av Kosta-Boda-varor.

Aveny Kristall öppnas med klingande fanfarer av Kostas glasblåsare.

Från specialsektorn

Organisation

Från och med 1973 har ansvaret för samtliga smideskunder flyttats över till specialsektorns säljare. Samtidigt har Bent Reimer också fått ansvar för smidesförsäljningen. I Sverige ser alltså försäljningsorganisationen för smide och Kosta Lampan ut så här:

Försäljningschef: Bent Reimer.

Representant södra distriktet: Nils Tenglid

Representant västra distriktet (+ övre Norrland): Sten Andersson

Representant Stockholm, Mälardalen, nedre Norrland: Roland Brattlöf.

Försäljning

Orderingången på smide fortsätter att öka i Sverige i år också jämfört med 1972, som var ett gott år. Men det roligaste är att exporten har börjat komma i gång. Det är i första hand det kartongförpackade sortimentet som våra exportkunder har köpt.

Även för Kosta Lampan verkar utvecklingen tillfredsställande. Här är dock osäkerheten större beträffande den inhemska inredningsmarknaden som beror på hur stor byggnation vi får i Sverige i år. Den årliga belysningsmässan i Göteborg gick bra och nyheterna väckte det intresse vi hoppats på. För första gången börjar också de utomeuropeiska exportmarknaderna att få ett visst intresse för oss.

På Boda Nova har nu vår nye produktchef Ralph Theander blivit varm i kläderna. Vi koncentrerar nu arbetet på uppbyggnad av exportmarknaderna samt produktutveckling. Kurt Sandklef har tillsammans med vår tyska

representant varit nere i Tyskland och sålt in stora kvantiteter Boda Nova i

början på året. Han berättar om detta:

Boda Nova i Tyskland

Boda Nova har testsålts i Tyskland genom Rosenthals studiohus, och det har gått ett år sedan introduktionen i Hamburg. Vi har genom Rosenthalorganisationens PR-avdelning kunnat glädja oss åt en mycket fin publicitet i tyska tidskrifter. Försäljningen har också varit mycket tillfredsställande. Den testförsäljning som vi inledningsvis genomförde gav oss värdefull information om både sortiment och marknadsföring. Med dessa nya kunskaper planerade vi i höstas införsäljningen till andra kunder än studiohusen.

I höstas bearbetades intensivt de största tidskrifterna inom heminredning med resultat att vi vid årsskif-

tet fick en helsida i färg i två av de största. Vid införsäljningen i januari framgick att många av de utvalda kunderna haft förfrågan om Boda Novas produkter genom denna publicitet. Vårorna kommer snart att finnas i butik i Tyskland. Lagom till detta har vi i den tyska motsvarigheten till "Allt om mat" fått hela mittuppslaget i färg med dukning av Boda Nova.

För att få ut så mycket som möjligt av exponeringen får varje kund ett mycket elegant skyldmaterial, receptböcker m.m. Med det stora intresse som visats i Tyskland för Boda Nova räknar vi med att nå ett gott försäljningsresultat.

Utställning i Japan

På bilden ses Signe Persson-Melin i samspråk med prinsessan Chichibo. I bakgrunden återfinnes även vår ambassadör i Tokyo, Gunnar Hekscher, samt vår tidigare medarbetare Göran Flyxe, som numera är handelssekreterare i Tokyo

I vår strävan att öka vår försäljning i Japan gjorde vi tillsammans med Orrefors en utställning i Sverigehuset i Tokyo under tiden 18-26.11. Hela utställningsutrymmet var ungefär 150 m², varav vi utnyttjade hälften. Vår avdelning dominerades av ett stort bord med bakgrund i mitten av utställningsutrymmet, där vi hade gjort en jätteförstoring av kungliga hovleverantörsmärket i guld. Vi tror att det faktum att Kosta är kunglig hovleverantör kan stärka Kostas prestige i Japan.

Från vår sida arrangerades utställningen av vår representant i Tokyo, Gisela Almqvist, och vår formgivare Signe Persson-Melin, som åkte till Tokyo för att vara med vid uppsättandet av utställningen och vid invigningen.

Utställningen blev enligt den information, som vi fått, mycket uppmärksammat och vi tror att den har fyllt en uppgift. Det medverkade också till en ökad försäljning i vår egen affär, som ligger i samma hus. Utställningen hade stöd från Kungl. Kommersekollegium.

Stipendier till Åforsgruppens konstnärer

200 konstnärer får dela på 1,9 miljoner kronor i statliga arbets- och resestipendier. 60 arbetsstipendier är på 15.000 kronor och de övriga varierar mellan 7.500 och 4.000 kronor. Pengarna fördelas av konstnärsstipendienämnden.

Stort arbetsstipendium på 15.000 kronor fick Ulrica Hydman-Vallien, Åfors.

Arbetsstipendium på 5.000 kronor fick formgivare Paul Hoff, Kosta.

Resestipendium på 4.000 kr fick formgivare Hanne Dreutler, Kosta.

Kosta Party

De senaste veckorna har kampanjen "Kosta Party" pågått hos våra kunder. Försäljningsresultaten har överträffat alla förväntningar. Hela programmet levereras nu i nya färgglada presentkartonger.

I sista numret av tidningen Femina finns ett stort reportage omkring avocados. Hela reportaget är fotograferat i Kosta Party.

Tillsammans med importörerna för avocados, har vi genomfört provsmakningar hos flera av våra mest betydande kunder.

Ett fint exempel på ett kampanjskyltfönster. Kosta Party hos Aveny Kristall i Stockholm.

Johansfors Glasbruk

Ett nedlagt mejeri var upptakten till Johansfors Glasbruk. I denna lokal satte man igång med ett glasmåleri. Från närbelägna bruk inköptes slätt glas, som sedan dekorerades. Att köpa glas från andra glasbruk var emellertid inte tillfredsställande. Därför byggdes snart också en hytta.

Driften på Johansfors började den 25 augusti 1891. Vid hyttan fanns då er arbetare. Tillverkningen bestod av "diverse småglas". Värdet av detta uppgick för första året till 14.765 kronor.

Varför ett glasbruk kom att förläggas just på denna plats, berodde dels på att Lyckebyån här bildar fall och dels på den omgivande skogens rika bränsletillgång.

Namnet Johansfors kan härledas dels från en av grundarna, Israel Johansson, och dels från den härvarande forsen vid Lyckebyån. År 1891 fanns det 56 personer på platsen.

Produktionen på Johansfors glasbruk har varit lagd så, att det kunde kallas ett hemmens glasbruk. En stor del har utgjorts av servisglas och blomglas. Att man på bruket förr dock även kunde blåsa och dekorera praktglas, visar en hel del stora och dyrbara pjäser i brukets eget museum.

Man kan knappast påstå, att platsen, där glasbruket lades, utmärkte sig för någon större naturskönhet. Men smälningens skönhetsinne och idoghet i förening har här gjort underverk. Den mörka och dystra barrskogen har fått ge vika för lövträdens skira grönska.

Så säger också amerikanen, när han kommer på affärsvisit: "What a lovely place!"

Röster från Johansfors

Första intrycket man får, när man kommer till Johansfors Glasbruk är att det ser så snyggt och prydligt ut överallt. Inte bara exteriören är snygg utan även interiören. Stora, ljusa lokaler vad beträffar kontor, utställning och lager. Hyttan är mindre, med en rundugn, vilket ser gemytligt och trevligt ut. Det påminner om en äldre hytta. I hyttan arbetar 30 man, som är i sina bästa år. Genomsnittsåldern är 35 år!

Vad tycker då den anställde om att nu tillhöra Åforsgruppen? Från sliperiet hörs en del kritiska röster, då tillverkningen av helkristall har upphört i och med överflyttningen till Åforsgruppen. Sliparna i Johansfors blir dock inte utan arbete i fortsättningen. De skall slipa åt Kosta och Boda.

Hyttfolket kan, som vi vet, bättre än några andra hantverkare tala för sin vara och sitt yrke. De hade emellertid svårt att under arbetets gång hinna uttrycka sina synpunkter. Därför lät vi senare, under lugnare omständigheter, en av Johansfors skickliga glasarbetare pejla stämningen bland sina medarbetare:

"Tryggheten betyder mycket"

Ett kvartal har nu gått, sedan vi införlivades i Åforsgruppen. En ganska kort tid för ett generellt uttalande. Men försöker man

definiera de olika intrycken, och då börjar med de positiva, finner man:

Trygghetskänslan att till-

Johansfors hytta år 1916.

höra ett av branschens största företag. Att detta är svenskt är inte att förglömma. Vidare innebär detta ökade resurser inom alla områden, nya bekantskaper med designer, och därmed många gånger mer inspirerande arbete.

På minussidan hittar vi som vanligt det alltid illa omtyckta ackordet, särskilt lagackordet. Det kan ge upphov till orättvisor. En avknackare kan ibland tjäna mer än en mästare. Vi hoppas på att Åforsgruppen kommer att förändra löneformerna för arbetarna.

"Man får inte vara sentimental"

Kurt Sandberg, kamrer, anställd på Johansfors i 26 år:

Inlemmandet av Johansfors i Åforsgruppen är en naturlig följd av kravet på större enheter. Även om det kan kännas lite vemodigt, får man inte ha några sentimentala känslor. Huvudsaken är att anställningen blir tryggad. Naturligtvis drabbas några hårt av en sådan här förändring, men det är i längden bättre att en lider än att alla lider.

Strax efter övergången togs det mesta av vårt sortiment bort från produktionen, men en del har satts in igen. Meningen är, att det bästa av vår kollektion skall vara kvar. Johansfors

kommer visserligen att försvinna som produktnamn.

Produktionstekniskt har inte några förändringar skett utöver att vi har fått hit en press. Vi känner också en viss brist på yrkesarbetare idag.

Vi hoppas att Johansfors identitet inte kommer att utplånas. Vi har lagt ner mycket pengar och arbete på omgivningen här. Vi hoppas att den skall kunna vårdas även i fortsättningen. Vidare vore det önskvärt, att valda delar av muséet med gammalt fint glas skall kunna exponeras.

Liksom Kosta har vi här i Johansfors en musikkår, som vi är mycket stolta över. Vi har även ett elverk, som driver tre glasbruk och två sägar.

Jag är optimistisk till utvecklingen inom glashantverket. Glaset kommer att stanna kvar. Någon har sagt: "Glas är en ren vara som inte möglar".

En av Johansfors populäraste produkter, designad av Bengt Orup. I folkmun har den av någon anledning döpts till "före och efter"

Pristävling:

Vad skall tidningen heta?

I och med att Åforsgruppen i slutet av förra året utökades med Johansfors Glasbruk aktualiserades namnfrågan för vår personaltidning.

Namnet TRIANGELN var en gång tänkt att anspela på de tre glasbruken, Kosta, Boda och Åfors. Numera innehåller Åforsgruppen, förutom de fyra nämnda glasbruken, även ett flertal övriga bolag; Kosta Lampan, Boda Nova, för att nämna några.

Namnet TRIANGELN har således inte samma giltighet som tidigare. Med anledning av detta har redaktionskommittén beslutat att utlysa en namntävling. Vi överläter åt Dig att bestämma det nya namnet på personaltidningen. Vi gör inga förbehåll. Låt fantasin spela fritt.

Sänd in Ditt namnförslag senast den 15 april till:

BODA: Hans Gustavsson

ÅFORS: Pat Johansson

KOSTA: Växeln

JOHANSFORS: Kurt Sandberg

Som jury fungerar redaktionskommittén. De två bästa förslagen kommer att belönas med var sin penninglott.

Redaktionskommittén

Fackligt:

Årsmöten

Fabriks avd. 122, Kosta

Avdelningen hade torsdagen den 22 mars sitt årsmöte i Kosta Folkets Hus med god uppslutning.

Ur verksamhetsberättelsen kan nämnas att medlemsantalet vid årets slut var 423. Medlemsantalet omfattar även anställda vid SEA.

Avdelningen har i år jubileum. Det är nämligen 70 år sedan verksamheten startade. En festlighet med anledning av detta kommer att hållas i Kosta Folkets Hus lördagen den 25 augusti.

Styrelsen består av Gösta Strand, ordf. och Lars-Gösta Magnusson, kassör. Övriga ledamöter är Jan-Ivar Karlsson, Jan-Erik Ritzman, Hans Israelsson, Göran Johansson samt Svan-te Leek, SEA glasbruk.

Revisorer är Karl-Gustav Svensson, Arne Blom och Stig Bergkvist.

Skyddsombud: Gösta Strand, Han Persson, Ingemar Ahl, Arne K. Johansson, Levi Isaksson och Göte Lönnetun.

Företagsnämnd: Gösta Strand, Hans Persson,

Företagsnämnd: Gösta Strand, Helge Svensson, Stig Bergkvist, Dagny Gustavsson, Jan-Erik Ritzman, Göte Lön-

netun, Karl-Gustav Svensson.

Centrala nämnden: Jan-Erik Ritzman, Göte Lönnetun, Gösta Strand.

Studieledare: Hans Israelsson

Representant i redaktionskommittén för personaltidningen: Elsa Gustavsson

Fabriks avd. 44, fabriksklubb 5, Åfors

Fabriksklubben i Åfors hade årsmöte i mitten av mars. Diskussionerna rörde främst det nya avtalet. Styrelsen fick följande utseende:

Ordf. Hans Nyström
v. Ordf. Ingvar Gröön
Skr. Sven Gustafsson
v. Skr. Josef Koch
Kassör Wolfgang Weidner

Skyddsombud: Erland Johansson, Hartvig Flå, Leif Andersson, Josef Koch.

Företagsnämnd: Ingvar Gröön, Hans Nyström, Sven Gustafsson, Bo Gustafsson, Josef Koch.

Studieledare: Sven Gustafsson

Fackföreningarna i Johansfors och Boda kommer att ha årsmöten i april.

SIF

Industritjänstemännen inom Åforsgruppen har fr.o.m. årsmötet den 20.12.72 gått samman i en tjänstemannaklubb. Tidigare hade Kosta en egen, Boda-Åfors en och tjänstemännen vid Johansfors tillhörde ortssektionens allmänna grupp.

För verksamhetsåret 1973 valdes bl.a. följande funktionärer:

Ordf. Gunnar Johansson, Kosta

v. Ordf. Hans Gustavsson, Boda

Skr. Monica Lind, Kosta
Kassör Curt Ottosson, Kosta

Övriga styrelseledamöter
Karin Svensson, Kosta
Malte Ericsson, Åfors

Att representera tjänstemännen i arbetsgrupperna för omplacering och dylikt av äldre och betingat arbetsföra valdes:

Gunnar Johansson för Kosta
Hans Gustavsson för Boda
Malte Ericsson för Åfors

Ungdomsombud är Git Kjellander, Kosta.

Årsmötet valde också en gemensam förhandlingsdelegation att företräda tjänstemännen vid årets löneförhandlingar.

Personalassistenten, vad skall han göra?

För att vårt företag skall kunna hävda sig i framtiden krävs inte bara en framgångsrik teknisk och ekonomisk planering utan även en utveckling av företagets personal och en planering av företagets personalbehov på lång sikt.

Genom att inrätta en personalassistentbefattning möjliggörs en samordning av företagets personalfrågor.

Personalassistentens huvuduppgifter kommer bl.a. att vara

-att planera, genomföra och följa upp utbildning av kollektivanställda, arbetsledare och tjänstemän.

-att i samarbete med berörda chefer ansvara för rekrytering, urval och anställning.

-att medverka vid introduktion av nyanställda.

-att medverka i den interna informationen och ansvara för personaltidningen.

Eric Åfors resestipendier

Alf Aronsson

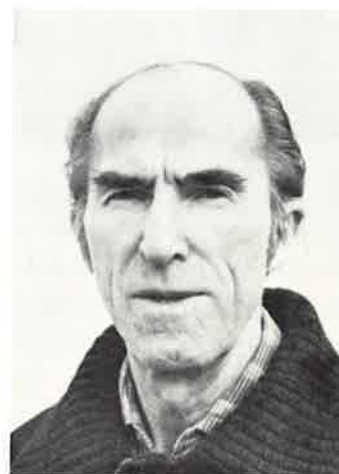
Sture Edvardsson

Yngve Johansson

Bolagsledningen har i år i samråd med Fackföreningsrepresentanter beslutat att ånyo dela ut direktör Eric Åfors resestipendier. Dessa har för år 1973 tilldelats följande mångåriga och duktiga medarbetare nämligen Jan-Erik Ritzman, Dick Fagerlund, Levi Isaksson, Göran Johansson från Kosta, Alf Aronsson och Yngve Johansson från Boda samt Sture Edvardsson och Didrik Gustafsson från Åfors.

Vi gratulerar dem till utmärkelsen och hoppas att den resa som kommer att arrangeras under maj månad kommer att ge avkoppling, trevlig samvaro och samtidigt inblick i ett annat lands glasindustri. Resan är ännu ej definitivt fastlagd, varför här ej kan meddelas till vilket land stipendiaterna kommer att resa.

Didrik Gustafsson

Jan-Erik Ritzman

Dick Fagerlund

Levi Isaksson

Göran Johansson

-att centralt sköta företagets kontakter med skolor och arbetsförmedlingar.

-att sammanställa underlag för beslut i personalplaneringsfrågor.

-att samverka med företagsläkaren i hälsofrågor och frågor som rör arbetsmiljön.

TRIANGELN kommer tillbaka med ytterligare information betr. de personaladministrativa arbetsuppgifterna.

Hilbert Svensson, smältare

TRIANGELN startar i detta nummer en serie intervjuer, där vi pratar med representanter för olika yrkesgrupper på glasbruken. Vi börjar i detta nummer med en smältare.

Smältningen är en känslig procedur, som kräver stor erfarenhet. Tillsammans med mängblandarna är det smältarna, som ansvarar för att glaset i ugnarna är av bästa kvalitet, när tillverkningen startar på morgonen.

Uppgifterna delas mellan en eftermiddagssmältare, som sköter iläggningsen, och en nattsmältare. De har var sin ugnsskötare till hjälp.

Vi frågade Hilbert Svensson, smältare på Kosta Glasbruk:

-När kom Du till Kosta?

-Hit kom jag 1958. Som smältare började jag i Transjö redan 1936. Där stannade jag tills de lade ner julen -51. Jag var förresten den siste smältaren där.

-Vilka för- och nackdelar ser Du i Ditt yrke?

-Jag tycker mitt jobb är som alla andra. Jag har inte tänkt speciellt på för- och nackdelar. Det har ju sina sidor förstås. Jag har varit blyförgiftad flera gånger. Jag fick utslag av den gamla luftmasken, så jag var mestadels utan. Nu har vi emellertid fått en bättre, som jag använder.

-Hur kom Du överhuvudtaget att syssla med glas?

-Jag är född i Linnebjörke utanför Lenhovda. Det var en stor by på den tiden, med många rika bönder. Kvarnen, som nu är riven, var då tändsticksfabrik.

Det var dåligt med jobb, när jag kom ut och skulle börja arbeta. Det var de-

pression i världen, och många levde på svältgränsen. På glasbruken fick i första hand de, som hade sina föräldrar på bruket, arbeta. Det hade inte jag.

När jag så 1936 fick chansen att börja som smältare på Transjö tvekade jag inte. Jag har varit intresserad av glas i alla tider. Även om smältare inte var något drömyrke, fick jag i alla fall arbeta med glas.

-Vad är det, som är så speciellt i arbetet med glas?

-Det ligger mycket i glas. Har man en gång börjat arbeta med glas är det mycket svårt att sluta. Man får vara med om hela processen, från början till slut. Om bitarna blir fina spinner man som en katt. Jag har många gamla fina bitar hemma, vilka får mig att minnas hur det var förr.

-Ja, hur var det att vara smältare förr?

-Åh, det var stor skillnad. När det eldades med ved var det gudomligt tyst och vakert. Man hörde bara suset i ugnarna. Nu för tiden hör man ju knappt vad man själv säger. Jag minns också när det inte fanns elljus. Då svarade ugnen och glaset för ljuset.

På den tiden var också hyttan en samlingsplats för alla i samhället, även ungdomen. I Transjö kom alla upp till hyttan och drog en historia innan de gick och lade sig.

Så var det ju luffarna förstås. Något år på 30-talet var det som mest 14 luffare som höll till i Transjö. De lagade mat i hyttan och delade med sig till varandra. På nätterna blev den varma hyttan en skön sovstuga.

Luffarna var ofta fantastiska personligheter. Det var bara roligt när de kom.

Jag minns bl.a. en, som kallades Koskällegubben. Han vandrade runt och sålde koskällor. Innan han sålde en skälla ville han själv visa hur den lät. Då sprang han runt med skällan kring halsen.

Den romantiken kommer aldrig tillbaka. Men man får inte gråta för det. Utvecklingen har sin gång. Minnen finns ju kvar.

-Kommer man inte som smältare i kontakt med det övernaturliga på nätterna?

-Man har ju hört mycket om underliga saker. När jag kom till Kosta sades det att man hade sett Fogelberg i hyttan på nätterna. Men jag har aldrig sett honom. Han trivs väl inte när det är olja i ugnarna. Nej, jag tror faktiskt inte på det där. Folk skrämmar upp sig själva. Allt har sin förklaring.

Motion för alla

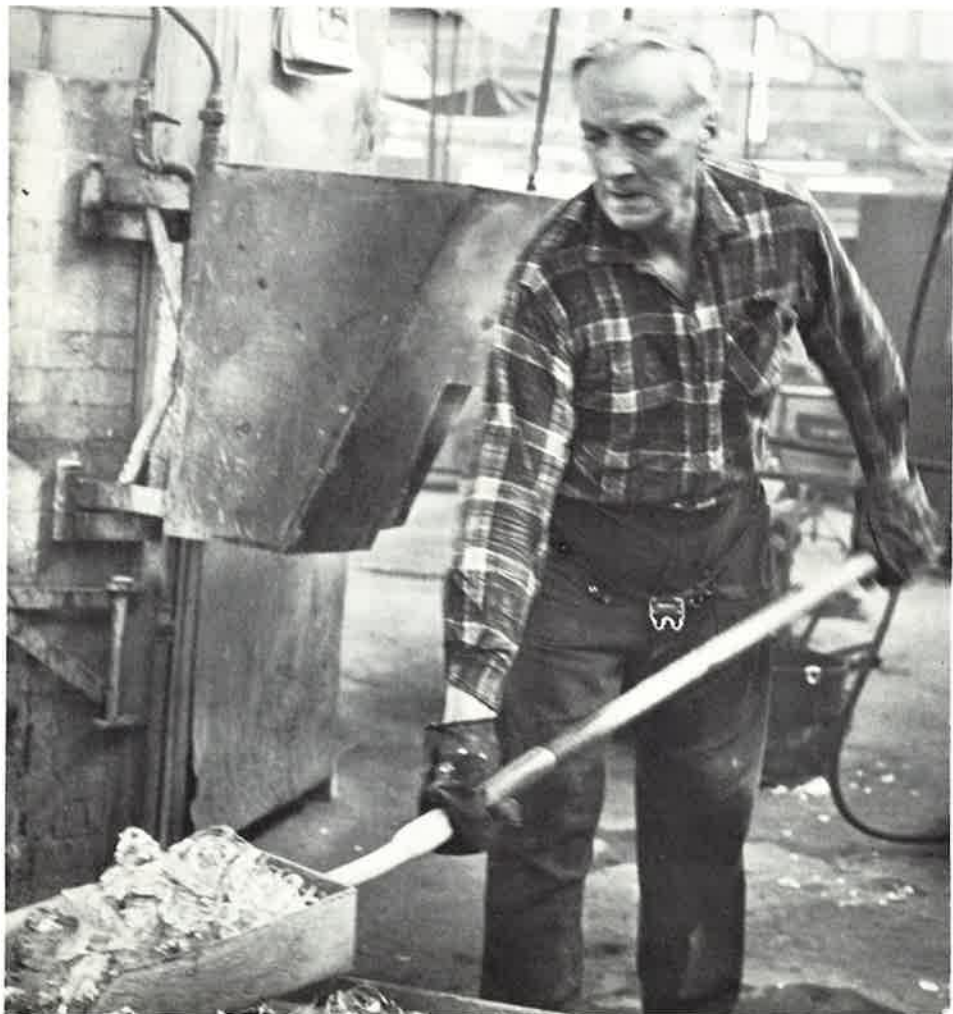
I den centrala företagsnämnden har frågan om anordnande av korpidroft diskuterats. För att undvika missförstånd innebär korp- eller korporationsidrott aktiviteter, som utövas av exempelvis medlemmar i olika slag av klubbar och föreningar, anställda i ett företag etc., i syfte att erhålla ett bättre hälsotillstånd och därmed sammanhängande trivsel.

Aktiviteter kan omspänna allt från t.ex. fotboll till tipspromenader. Formerna för utövandet kan varieras från ett behagligt motionsstadie till hårdast tänkbara tävlingssystem.

En enkät, för att utröna vilka aktiviteter eller "grenar", som, för oss inom Åforsgruppen, är mest intressanta, har utförts med

- Det är något visst med bollsporter, tycker Bert Jonsson i Boda.

följande resultat:

1. Bowling
 2. Motionscykling + tipspromenad
 3. Fotboll
 4. Bordtennis
 5. Tennis
 6. Luftgevärsskytte
 7. Volley-Boll
 8. Hockey-Bockey
 9. Simning
 10. Pimpelfiske
 11. Miniaturgolf
 12. Bridge
 13. Motionsslinga
 14. Bågskytte
 15. Orientering
- M.fl.

Till att starta upp korpidrotten inom Åforsgruppen har Bert Jonsson, Boda, utsetts. Tanken är då att någon form av introduktion av olika grenar skall arrangeras nu under våren, så att vi på grund av de erfarenheterna skall kunna mötas i en korpidroft under mer ordnade förhållanden på hösten.

Var rädd om ryggen!

Mellan 25 och 30 % av alla besök på Industriläkarmottagningen gäller, enligt all tillgänglig statistik, skelettets och rörelseapparaters sjukdomar. I närapå 75 % av dessa fall rör det sig om ryggbesvär. Det är därför, som jag valde "dålig rygg", som tema för denna artikel. Det är således nästan var 5:e anställd, som söker för "ont" i ryggen.

Fel sittställning.

i ryggen är ytterligare ett symptom. Ryggbesvären börjar ofta redan i 16-18-årsåldern och cirka 40 % av dem som har ont i ryggen har någon gång haft besvär redan före 30-årsåldern.

Dålig rygg är nästan lika vanlig åkomma bland lätta arbeten (t.ex. kontorspersonal) som bland tunga arbeten. Skillnaden upp till 50-årsåldern är endast 3-6

Rätt sittställning.

Att ha dålig rygg innebär att själva "stommen" i kroppen ej fungerar tillfredsställande, och att ryggen vid det normala livets verksamhet strejkar och vägrar att göra normal tjänst. De upplevelser den sjuke därvid erfar varierar kraftigt, men gemensamt för nästan alla ryggåkommor är en mer eller mindre uttalad smärta eller värk. Ofta anges även svaghetskänsla i ryggen - således oförmåga att ta i och lyfta eller stå framåtlutad en längre stund. "Svaghetskänsla" är egentligen patientens beskrivning av sin ovilja att utsätta ryggen för kraftiga belastningar, då patienten vet att han efteråt får värk eller smärtor. Stelhet

% - därefter ökar besvären för de med tungt arbete. Men det är självklart, att man, om man har lätt arbete, inte behöver sjukskrivas i samma grad som folk med tungt kroppsligt arbete.

De vanligaste ryggsjukdomarna är:

1. Akut ryggskott - t.ex. genom lyftning, halkning och drag. Man får en intensiv smärta vid alla rörelser, ryggen låser sig reflektoriskt och blir stel.

2. Kronisk ryggskott - om ovan nämnda tillstånd lindras, men ej riktigt går över och varar längre än 3-4 veckor.

3. Ischias - då smärtorna

strålar ut till underbenet och foten - eller enbart finns där. Beror oftast på tryck på nervroten.

4. Svag rygg - börjar värka eller smärtorna kommer efter varje större, men även medelsvår, ansträngning - ryggen tål "inget".

Orsaken till dålig rygg kan ej anses vara tillräckligt klarlagd och säkert finns det en del olika orsaker. Smärtorna och värken är som regel framkallade av akuta eller kroniska förändringar i ryggmuskulaturen och bindväven, eventuellt med tryck på nervrötterna. När man gör en ryggrontgen ser man inte muskel- och bindvävsförändringar, men man kan se eventuella förändringar på kotkropparna. Det är oftast så kallade ålders- eller utslitningsförändringar, som förr eller senare drabbar alla människor, medan ryggsmärtor och värk ej tilltar på samma sätt, och vissa smärtyper (ryggskott) snarare avtar.

Enligt en stor svensk undersökning om sambandet mellan röntgenologiska förändringar i ryggen och ryggbesvär visade det sig, att personer, som aldrig hade ryggbesvär, visade förändringar på röntgenbilden i 53 % av fallen. Hos personer med ryggsmärtor av olika typ var frekvensen röntgenologiska förändringar 61 %. Således mycket obetydlig skillnad.

Behandlingen av alla typer av dålig rygg är i akut skede vila, smärtstillande medicin och muskelavslappande medel. Värmebehandling och sträckbehandling samt lokala injektioner kan ibland göra nytta. Vid envisa nervrotbesvär kan operation komma i fråga - om annan behandling inte hjälper.

Vid kroniska ryggbesvär och svaga ryggar bör man tänka på ryggstärkande gymnastik, rätt metod att lyfta, i vissa fall kan korsett vara till nytta. Vid arbete, där mycket tunga lyft förekommer, får man antingen ändra på arbetsställe eller placera om den anställde.

Irena Radecka-Skoglundh

Så gamla är vi

Åldersfördelningen bland AB Åforsgruppens kollektivanställda vid årsskiftet 1972/73 har nu räknats fram. Bland siffrorna kan vi nämna följande:

Boda har den lägsta medelåldern 42,1 år. Kosta kommer närmast efter med 42,2 år, Åfors har en medelålder på 43,1 år och Johansfors 43,5 år.

För hela Åforsgruppen är medelåldern 42,5 år. Motsvarande siffra förra årsskiftet var 43,0 år.

Ser man på åldersfördelningen har Kosta och i nägon mån Åfors och Johansfors ett relativt stort antal anställda i åldrarna över 51 år. Kosta har dessutom ett mycket/stort antal ungdomar i åldern 16-25 år.

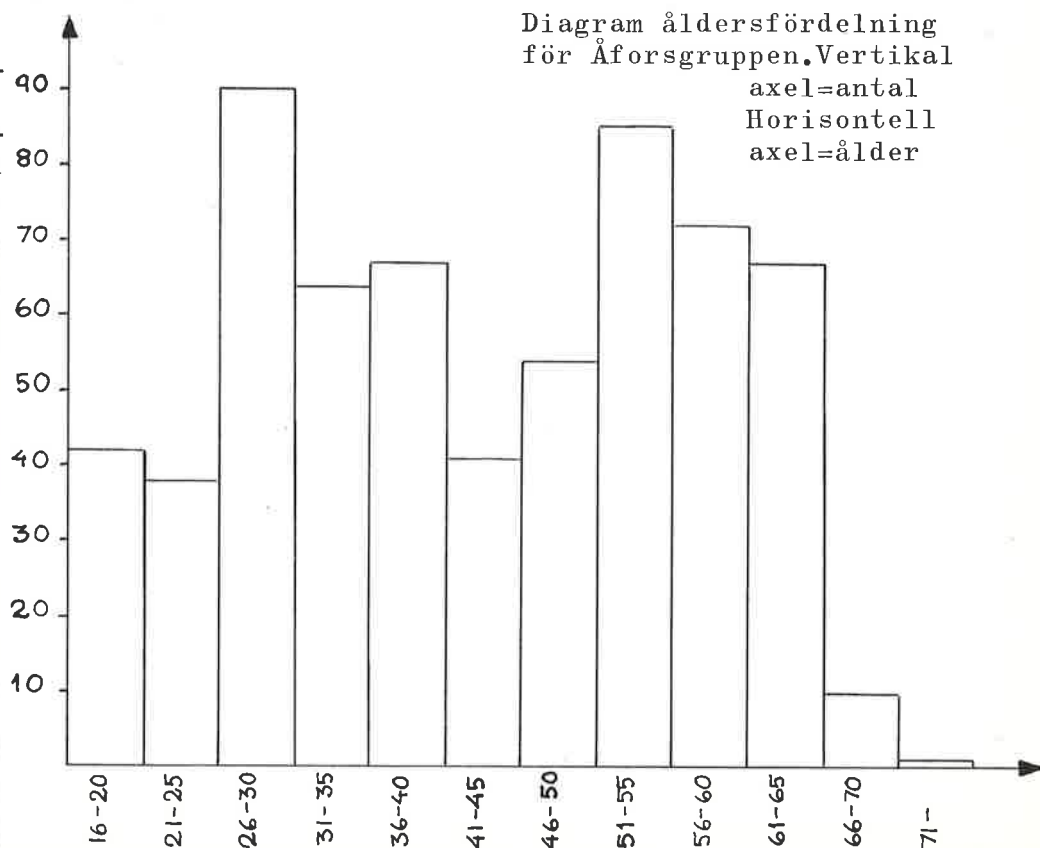
Tillåt oss presentera herr "Medel-Karlsson". Gösta Karlsson, Kosta Glasbruk, ligger närmast medelåldern i Åforsgruppen.

Fel ställning vid lyft.

Rätt ställning vid lyft.

Förr artist på cirkus - nu artist i smedjan

Boda är inte bara känt för sitt glas, utan även för sitt fina smide. En stor förtjänst i detta har de skickliga smederna, som ofta förblir anonyma. På Boda träffade vi Axel Ström-gren, som varit med från gamla tiders "bondsmide".

-Berätta om hur Du började med smidesarbete.

-Ja, jag började som "bondsmid" liksom min far och farfar, så det hela föll sig ganska naturligt.

-Men nu när Du ägnar Dig åt annat än trasiga plogbillar och sådant, beror det på att Du tröttnade på den typen av jobb?

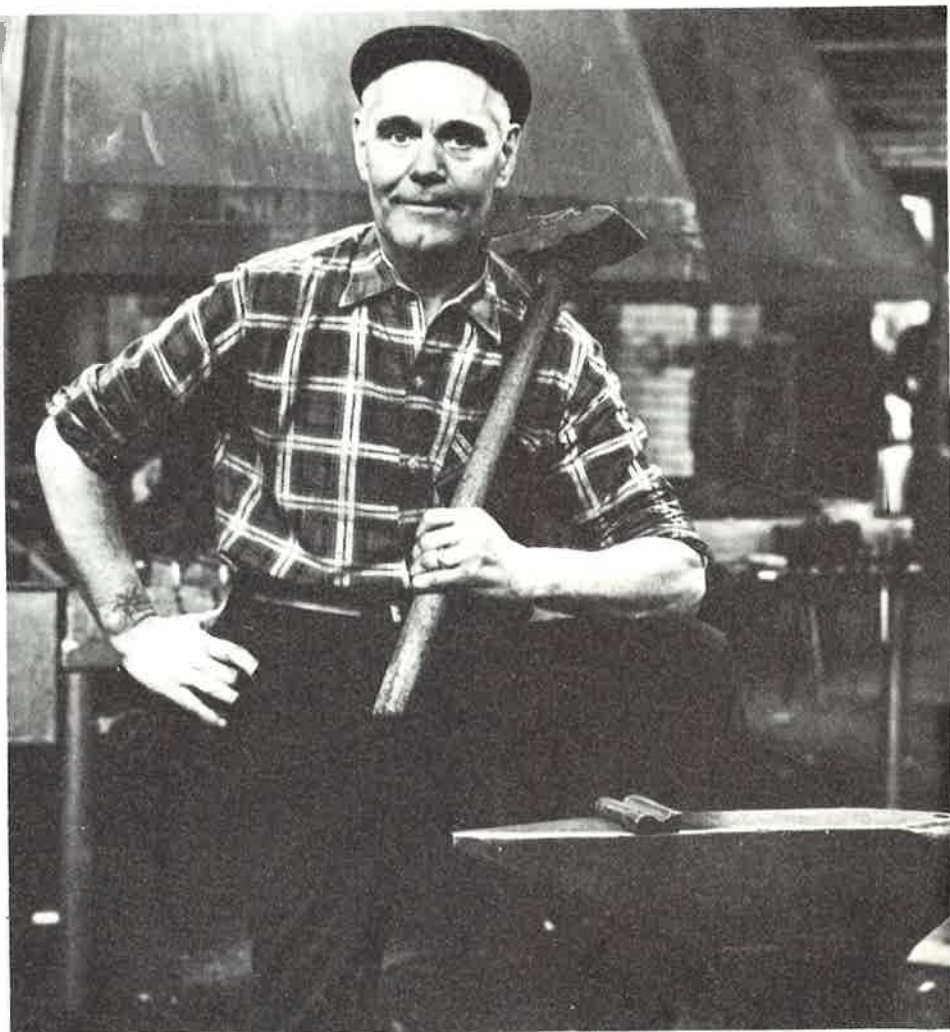
-Nej, det började med att jag hade intresse för att göra lite ljusstakar och dylikt som hobby. Ju mer jag lärde mig, desto mer intressant tyckte jag att det blev. Sedan kom jag i kontakt med en hemslöjdsaf-fär, åt vilken jag leverer-
rerade smidesartiklar i många år.

-Hur var den tiden?

-Jo, det bar bra, för man fick experimentera med både det ena och det andra. Bl.a. var det mycket experimenterande med ytbehand-
ling. En hel del gick också på export.

-Hur kom Du i kontakt med Åforsgruppen?

-Det var genom ett jobb tillsammans med Erik Hög-lund. Tanken var då att jag skulle åta mig flera jobb av den stilen, men det krävde större resurser. Samti-digt var den produktion jag hade fullt tillräcklig. Det hela slutade med att jag sålde min rörelse och bör-jade på Boda istället. Då slapp jag dessutom bekymra

mig för någon annan än mig själv, samtidigt som det blev intressantare arbets-uppgifter.

-Så Du trivs bra då?

-Ja, det är nya uppgifter hela tiden.

-Kan Du påpeka några nackdelar, eller har Du några andra synpunkter Du skulle vilja nämna?

-På den här typen av arbets-uppgifter kan det ibland vara svårt att arbeta under andras ledning. Jag menar då industri kontra konst-hantverk. Det upplevde jag även när jag själv hade an-ställda i min firma, fast jag då så att säga var på andra sidan staketet. En sak, som jag vill framhålla,

är att alla parter tjänar på att den eller de som skall utföra sådana här ar-beten är med i ett så ti-digt skede som möjligt.

-Vad anser Du egentligen om dessa konstverk?

-Det finns många fina saker i dem, och dessutom, när man har fördelen att själv få vara med, så sätter man väl i viss mån sin prägel på det hela också. Så nog tycker jag om dem. Ett krav som jag dock ställer, är att det skall vara yrkes-mässigt utfört.

-Vad krävs för att bli en smed av Din kaliber?

-Finns bara intresset och lite djärvhet till att ge

sig på nya saker, så ordnar sig nog allt.

-Har Du någon "yrkesdröm"?

-Det skulle i så fall vara att göra en stor sak helt själv från idé till färdigt verk. Får jag tid och har krafterna i behåll, så vet man aldrig vad som händer.

-Ja, vem vet. Inte nog med att Du är etablerad konstsmed, det kanske går så att Du även blir etablerad konstnär! På tal om krafterna, så måste jag till sist fråga om Ditt smednamn "Stålmannen från Slätafly"?

-Det var länge sedan, det. Men det var så att jag i min ungdom uppträdde på cirkus som kraftkarl. Böjde järnstänger osv. Det var

visst stadigt i 8 års tid under sommarhalvåret. Just under de åren var det lite dåligt med jobb, så det

passade bra, samtidigt som det var roligt att få se sig lite omkring.

Så här går det till att kröka järnstänger.

Äldrelagarna

Den svenska arbetskraftens åldersstruktur har förändrats och kommer att förändras ytterligare i framtiden. En titt på befolkningsutvecklingen under perioden 1960-1980 ger vid handen, att folkmängden i åldern 55-66 år ökar med 16 %, medan 20-54-åringarna under samma tid ökar med endast 7,5 %. På grund av detta förhållande måste företagen mer målmedvetet än tidigare anpassa sig till åldersstrukturens förändring. Detta speciellt som utvecklingen på arbetsmarknaden under senare år bl.a. kännetecknats av ökade svårigheter för den äldre arbetskraften att er- hålla eller behålla an- ställning.

Mot denna bakgrund har de s.k. äldrelagarna stiftats. Tillämpningen av dessa skall huvudsakligen ske genom samförståndslösningar mellan länsarbetsnämnd, arbetstagare och arbetsgiva- re.

Enligt "lagen om anställ- ningsskydd" har en arbets-

tagare med minst 24 måna- ders anställning under de tre senaste åren rätt till en uppsägningstid av

1. minst 2 månader, om han fyllt 45 år
2. minst 4 månader, om han fyllt 50 år
3. minst 6 månader, om han fyllt 55 år

Lagen om "sysselsättnings- befrämjande åtgärder" gör det möjligt för Länsarbets- nämnden att infordra upp- gifter om uppsägningar och permitteringar, om antalet anställda i länets olika företag, arbetstagarnas ål- der, lön, nationalitet och arbetsuppgifter. Med hjälp av denna information kan Länsarbetsnämnden ge en ar- betsgivare anvisningar om hur den äldre arbetskraften skall beredas bättre sys- selsättningsmöjligheter.

För att den lokala arbets- förmedlingen och Länsar- betsnämnden skall ha möj- lighet att kontinuerligt följa den äldre arbetskraf- tens situation, skall var- je företag med mer än 50 anställda tillsätta en an- passningsgrupp med repre- sentanter från arbetsgiva- re, de fackliga organisa-

tionerna och den lokala ar- betsförmedlingen.

Inom Åforsgruppen har fyra anpassningsgrupper bildats, en vid varje arbetsställe. De har följande sammansätt- ning:

Boda

Ingrid Möller, Emmaboda ar- betsförmedling
Olle Andersson LO
Lars Karlsson SALF
Hans Gustavsson SIF
Sven Ericsson Åforsgruppen

Johansfors

Ingrid Möller
Olle Karlsson LO
Torsten Karlsson SIF
Sven Ericsson Åforsgruppen

Kosta

Elin Strand Lessebo arbets- förmedling
Gösta Strand LO
Karl-Axel Strand SALF
Jan-Ingvar Ericsson SIF
Per Gezelius Åforsgruppen

Åfors

Ingrid Möller
Hans Nyström
Malte Ericsson SIF och Åforsgruppen

Har Du något Du vill fram- föra betr. dessa frågor så kan Du vända Dig till någon av nämnda personer eller Din fackförening.

Ombyggnad av gravörverkstad

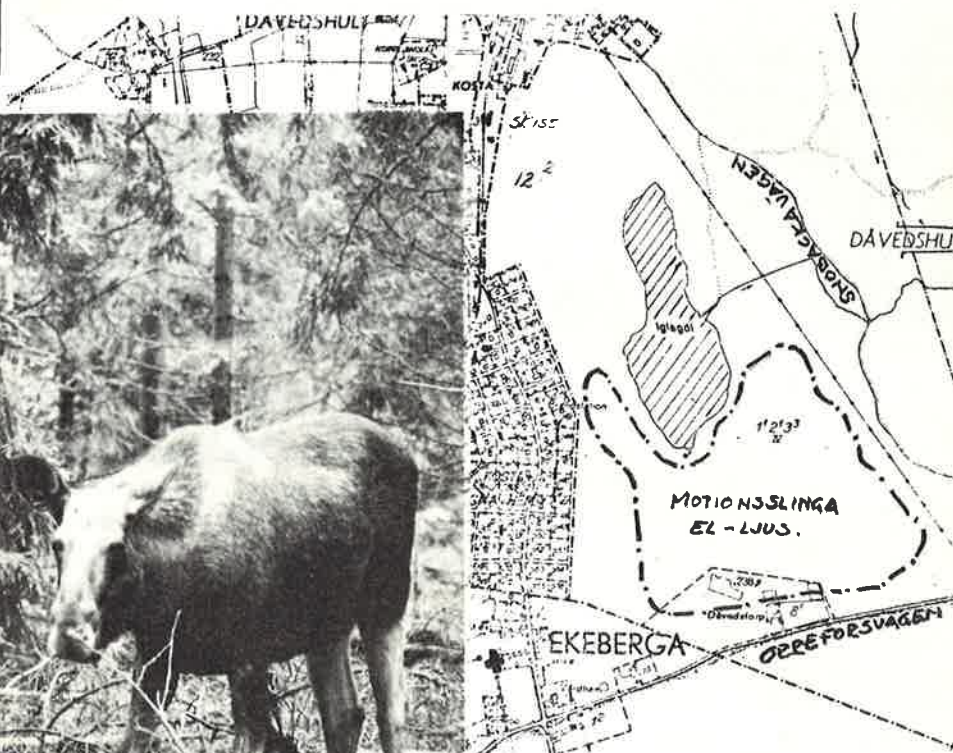
För att vi i framtiden ska kunna tillfredsställa våra kunders krav på graverat glas av hög klass och även bereda våra gravörer en god och trivsamt arbetsmiljö har det beslutats att gravörverkstaden skall byggas om. I samband med detta kommer den även att utökas. Vid ett sådant arbete är det viktigt att man tillvaratar alla de synpunkter, som säkert finns lagrade hos alla i gravering engagerade medarbetare. En arbetsgrupp har därför bildats med uppgift att medverka vid utformning av arbetsplatser, disponering av lokalen etc. Dessutom skall den lägga personalens synpunkter på den inre miljön.

Arbetsgruppen består av Bo Swahn, Göran Johansson, Vicke Lindstrand och Gunnar Johansson. Dessutom medverkar arkitekt Eric Sörling, Stockholm.

Arbetsgruppen i bästa samråd. Fr v Bo Swahn, Göran Johansson, Vicke Lindstrand och Gunnar Johansson.

Motionsslinga i Kosta

För närvarande pågår anläggandet av ett motionsspår med el-belysning i skogen söder om Iglagöl i Kosta. Kartan visar den ungefärliga dragningen.

När det blir klart ses vi i skogen.

- Jo, visst kommer vi att använda motionsslingan, svarade de här två på vår fråga.